

YHTEISEN KIRKKOVALTUUSTON TYÖJÄRJESTYS

Hyväksytty YKV 10.6.2021

Tässä työjärjestyksessä käytetään yhteisestä kirkkovaltuustosta ja yhteisestä kirkkoneuvostosta nimityksiä kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto. Sen lisäksi mitä kirkkolaisissa ja kirkkojärjestyksessä säädetään kirkkovaltuustosta, on sen toiminnassa noudatettava tämän työjärjestyksen määräyksiä.

I Kokoukset ja asioiden käsittely

1 §

Kirkkovaltuuston toiminnan järjestely

Kirkkovaltuuston toiminnan järjestelyä johtaa kirkkovaltuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Kirkkovaltuuston sihteerinä toimii seurakuntayhtymän lakimies, jollei valtuusto toisin päättä.

Kirkkovaltuuston kokoukset ovat julkisia, jollei valtuusto jonkin asian osalta toisin päättä. Yleisöllä on oltava mahdollisuus seurata kirkkovaltuuston kokousta myös siltä osin kuin kokoukseen osallistutaan sähköisesti. Muiden toimielinten kokoukset eivät ole julkisia.
KL 7:6

Käsiteltäessä hallintoasiaa kirkollisissa viranomaisissa on noudatettava, mitä hallintolaissa ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 6 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta kirkollishallinnossa.
KL 25:5,1

Kirkkovaltuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikautensa ensimmäisen ja kolmannen vuoden ensimmäisessä kokouksessa.
KJ 8:2

Jos seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valittu luottamushenkilö kuolee, menettää vaalikelpoisuutensa, hänelle myönnetään ero tai hänet pidätetään taikka erotetaan luottamustoimesta, hänen tilalleen kutsutaan varajäsen tai varaedustaja. Muuhun luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.
KL 23:7,2

2 §

Kokouskutsu

Kokouskutsu asialuetteloineen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ja seurakuntayhtymän ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta. Samassa ajassa kokouksesta on tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Ilmoitus kirkkovaltuuston kokouksesta ja sen asialuettelon nähtävillä olosta julkaistaan myös muulla kirkkovaltuuston päättämällä tavalla. Kokouskutsusta on käytävä ilmi, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta.

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen. Uutta kokouskutsua ei tällöin tarvita, mutta kokouksesta poissa olleille ilmoitetaan jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

Kirkkovaltuusto kokoontuu, kun kokoontuminen määräaikana käsiteltäväksi säädettyjen asioiden takia on tarpeen tai kun valtuuston puheenjohtaja muutoin katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle, jos kirkkohallitus, piispa, tuomiokapituli tai kirkkoneuvosto sitä vaatii taikka jos vähintään neljännes valtuutetuista on ilmoittamansa asian käsittelemistä varten sitä kirjallisesti esittänyt.
KJ 8:3

Kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Jos varapuheenjohtajallakin on este, kutsun antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja. Kutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja kokouksen avaa äältään vanhin valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja on valittu. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikko ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.
KJ 8:5,1-2

Jos jotakin asiaa ei ole saatu käsiteltyksi kokouksessa ja se on päätetty siirtää käsiteltäväksi jatkokokouksessa, ei tähän tarvitse antaa eri kutsua.
KJ 8:5,4

3 §

Valtuutetun este ja päätösvalta valtuutettua koskevassa asiassa

Kun valtuutettu on estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on ilmoitettava siitä viivytyksettä. Estyneen valtuutetun sijaan kutsutaan varajäsen.

Valtuutetun tehtävästä vapauttamisesta, eron myöntämisestä, pidättämisestä tai erottamisesta päättää kirkkovaltuusto. Hänen tilalleen kutsutaan varajäsen.

Ohje:

Esteestä tulee ilmoittaa mahdollisimman pian sähköpostilla osoitteeseen valtuusto.helsinki@evl.fi. Seurakuntayhtymä kutsuu varajäsenen kokoukseen ja toimittaa varajäsenelle tarvittavan kokousmateriaalin.

Milloin seurakuntavaaleilla valitun toimielimen jäsen on tilapäisesti estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on viivytyksettä ilmoitettava siitä toimielimen puheenjohtajalle. Saatuaan jäseneltä tai muuten luotettavan tiedon esteestä, puheenjohtajan tulee kutsua varajäsen hänen sijaansa.
KJ 7:3,1

Milloin sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai sanotun asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.
KJ 7:3,3

Luottamushenkilön vapauttamisesta, eron myöntämisestä, pidättämisestä tai erottamisesta luottamustoimesta päättää se toimielin, joka on valinnut luottamushenkilön. Seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valitun luottamushenkilön osalta päätöksen tekee kuitenkin se toimielin, jonka jäsen luottamushenkilö on. Toimielimen puheenjohtaja voi väliaikaisesti päättää luottamustoimesta pidättämisestä ennen toimielimen kokousta. Puheenjohtajan on saatettava asia välittömästi toimielimen päätettäväksi. Puheenjohtajan päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta.
KL 23:6

4 § Asioiden käsittelykielet

Asioiden käsittelyä kirkkovaltuustossa johdetaan sekä suomeksi että ruotsiksi, jollei valtuusto jonkin asian tai asiaryhmän osalta toisin päättä.

5 § Kirkkovaltuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Kirkkovaltuusto käsittelee asian kokouksessa, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Valtuutetut istuvat kokouksessa puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

Vaihtoehtoisesti kirkkovaltuusto voi pitää kokouksensa sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla. Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa salassa pidettävien asioiden käsittelyä lukuun ottamatta.

Mahdollinen on myös edellä mainittujen kokousmenettelyjen yhdistelmä.

Kirkkovaltuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa ja nähtävissä.

Kirkkoneuvosto tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toimielimelle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (*sähköinen kokous*).

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä. Sähköisessä kokouksessa seurakunnan tai seurakuntayhtymän tulee huolehtia tietoturvallisuudesta ja siitä, että salassa pidettävät tiedot eivät ole ulkopuolisten saatavilla.

KL 7:3

Kirkkovaltuuston ja yhteisen kirkkovaltuuston kokoukset ovat julkisia, jollei valtuusto jonkin asian osalta toisin päättä. Yleisöllä on oltava mahdollisuus seurata kirkkovaltuuston kokousta myös siltä osin kuin kokoukseen osallistutaan sähköisesti.

KL 7:6,1

6 § Kokouksen aloittaminen

Kokouksen alussa pidetään alkuhartaus, jonka jälkeen toimitetaan nimenhuuto.

Kun nimenhuuto on toimitettu, puheenjohtajan on todettava, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

KL 7:4,1

7 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kussakin kokouksessa valitaan kaksi valtuutettua pöytäkirjantarkastajiksi, yksi kummastakin kieliryhmästä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa myös sähköisesti. Jos pöytäkirjantarkastajien

suorittamassa tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä on erimielisyyttä, kirkkovaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa.

8 §

Valtuutettujen läsnäoloa koskevat muutokset

Valtuutetun, joka ei ole ollut saapuvilla nimenhuudossa, on välittömästi saavuttuaan ilmoitauduttava sihteerille, ja pöytäkirjaan on merkittävä, minkä asian käsittelyn aikana hän on saapunut. Samoin on meneteltävä, jos valtuutettu poistuu kesken kokouksen. Jos kokouksesta poistunut valtuutettu saapuu uudelleen kokoukseen, hänen on tällöinkin välittömästi ilmoitauduttava sihteerille.

Kokouksessa läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat kokoukseen saapuneet eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita ei muuten todeta kokouksesta poissa oleviksi.

Puheenjohtaja voi toimituttaa kokouksen kestäessä uuden nimenhuudon, jossa ilmoittautuneet katsotaan siitä lähtien kokouksessa läsnä oleviksi. Sanotun nimenhuudon jälkeen sovelletaan, mitä edellä 1 ja 2 momentissa on määrätty.

9 §

Muut läsnäolijat ja puheoikeutetut

Kirkkoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai heidän estyneenä ollessaan kirkkoneuvoston määräämän jäsenen sekä kirkkovaltuuston määräämien viranhaltijoiden ja työntekijöiden on oltava läsnä kirkkovaltuuston kokouksessa.

Seuraavien viranhaltijoiden ja työntekijöiden tulee olla läsnä kirkkovaltuuston kokouksessa antamassa tarvittaessa tietoja: yhtymän johtaja, osastojen johtajat ja viestintäpäällikkö. Kirkkoneuvoston jäsenillä ja sisäisen tarkastuksen päälliköllä on oikeus olla läsnä kokouksessa. Kirkkovaltuusto tai valtuuston puheenjohtaja voi kutsua kokoukseen kuultavaksi asiantuntijoita.

Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun mutta ei päätöksen tekemiseen, jolleivät he ole valtuutettuja. Heidän poissaolonsa ei estä päätöksentekoa.

Kirkkoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tai heidän molempien ollessa estyneenä kirkkoneuvoston määräämän jäsenen on oltava saapuvilla kirkkovaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei kuitenkaan estä asioiden päättämistä. Kirkkoneuvoston jäsenillä on oikeus olla kokouksessa läsnä.

Edellä 1 momentissa mainittu henkilö saa valtuuston kokouksessa ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, ellei hän ole valtuutettu.

Valtuuston määräämien viranhaltijoiden tulee olla saapuvilla valtuuston kokouksissa antamassa tarvittavia tietoja.

KJ 8:7

10 §

Kokouksen esityslista

Valtuutettujen käytössä tulee olla kokouksen esityslista. Esityslista sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja kirkkoneuvoston ehdotukset kirkkovaltuuston päätöksiksi.

Esityslista liitteineen ja muut mahdolliset asiakirjat toimitetaan kirkkovaltuuston jäsenille sekä läsnäolo- ja puheoikeutetuille kokouskutsun yhteydessä, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Kokouskutsu ja esityslista voidaan toimittaa tallentamalla ne kirkkovaltuuston jäsenten sekä läsnäolo- ja puheoikeutettujen saataville tietojärjestelmään. Saatavilla olosta tulee ilmoittaa sähköisesti tai muulla tavalla.

Esityslista julkaistaan seurakuntayhtymän verkkosivuilla.

Kirkkovaltuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Samoin esityslistan liitteet tärkeimmiltä osiltaan laaditaan molemmilla kielillä.

11 § Asioiden käsittelyjärjestys ja pohjaehdotus

Asiat otetaan esityslistalle ja käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei kirkkovaltuusto toisin päättä. Asioiden käsittelyn pohjana on kirkkoneuvoston ehdotus. Jos kirkkoneuvosto on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin kirkkovaltuusto on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotuksena on muutettu ehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin kirkkovaltuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta. Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten ja varajäsenten sekä vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten valintaa koskeissa asioissa vaalin pohjana on kuitenkin vaalinvalmistelijoiden ehdotus.

Asiaa, joka on kirkkoneuvoston valmisteltava, ei saa ottaa päätettäväksi, ellei kirkkoneuvostolla ole ollut tilaisuutta sitä käsitellä.

KJ 8:6

Jos asia on kiireellinen eikä tarkoita uutta määrärahaa tai entisen korottamista, kirkkovaltuusto voi päättää ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

KJ 8:5, 3

Jos jotakin asiaa ei ole saatu käsiteltyksi kokouksessa ja se on päätetty siirtää käsiteltäväksi jatkokokouksessa, ei tähän tarvitse antaa eri kutsua.

KJ 8:5,45

12 § Puheenvuorojen järjestys

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella. Valtuutetulla on oikeus pyytää puheenvuoroa äänestyskoneella tai puheenjohtajan määräämällä tavalla. Jos puheenvuoroja pyydetään samanaikaisesti, puheenjohtaja määrää, missä järjestyksessä puheenvuorot käytetään.

Puheenjohtajalla on oikeus antaa puheenvuoro ennen muita puheenvuoroja:

- a) kirkkoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle tai heidän estyneenä ollessaan kirkkoneuvoston määräämälle jäsenelle;
- b) kirkkoneuvoston jäsenelle;
- c) kirkkovaltuuston työjärjestyksen 9 §:n 1 momentin mukaisesti läsnäolovelvolliseksi määräämälle viranhaltijalle;
- d) kirkkovaltuuston tai sen puheenjohtajan kokoukseen kuultavaksi kutsumalle asiantuntijalle.

Puheenjohtaja voi luovuttaa kokouksen puheenjohtajuuden varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

Jos valtuutettu tahtoo vastata puheenvuoroon, puheenjohtaja voi oikeuttaa hänet käyttämään lyhyen vastauspuheenvuoron ennen aikaisemmin pyydettyjä puheenvuoroja.

Vastauspuheenvuorossa saa esittää vain selvityksiä ja oikaisuja puheenvuoron johdosta tai vastineen siinä esitettyyn väitteeseen.

13 § Puheenvuorojen käyttäminen

Puheenvuoroissa käytetään joko suomen tai ruotsin kieltä.

Valtuutetun on esitettävä puheenvuoronsa istuntosalin puhujanpaikalta.

Puheenjohtajan suostumuksella voidaan kuitenkin lyhyt puheenvuoro käyttää paikaltaan seisten.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa antaa tarpeellisia määräyksiä puheenvuorojen pituudesta yksittäisissä asioissa.

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä kirkollisen toimielimen kokouksessa. Mikäli jäsen käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos hän ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi määrätä hänet poistettavaksi. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puhuessaan pysyttävä asiassa. Jos jäsen puhuessaan poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos jäsen ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos jäsen ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Työjärjestyksessä tai muussa ohje- tai johtosäännössä voidaan antaa kokouksen kulun turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä jäsenten puheenvuorojen pituudesta yksittäisissä asioissa.

Mitä edellä säädetään toimielimen jäsenestä, koskee myös sitä, jolla on lakiin tai sen nojalla annettuun säännökseen tai määräykseen perustuva läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa.
KL 25:6

14 § Käsittelyn keskeyttämistä koskevat ehdotukset

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta uuteen valmisteluun tai muu vastaava kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttää asian käsittelyn, on seuraavien puhujien kohdistettava puheenvuoronsa tähän ehdotukseen. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtajan tulee keskeyttää asian käsittely. Jos ehdotus hylätään, käsittely jatkuu.

Pöydälle pantu asia on otettava viivytyksettä kirkkovaltuustossa uudelleen käsiteltäväksi.

15 § Vastaehdotukset ja äänestysjärjestys

Vastaehdotukset on jätettävä kirjallisina puheenjohtajalle, jollei puheenjohtaja toisin salli. Asian hylkäämistä, pöydällepanoa tai palauttamista koskeva ehdotus on kuitenkin tehtävä kirjallisena vain puheenjohtajan sitä vaatiessa.

Äänestysjärjestystä laatiessaan puheenjohtajan on kirkkojärjestyksen säännösten lisäksi otettava huomioon seuraavaa:

- 1) jos asia on päätettävä yksinkertaisella äänten enemmistöllä eikä koske määrärahan myöntämistä, asetetaan ensin äänestettäväksi käsittelyn pohjana olevasta ehdotuksesta kaksi eniten poikkeavaa ehdotusta. Tämän jälkeen niistä voittanut ehdotus asetetaan jäljellä

olevista ehdotuksista sitä vastaan, joka on eniten poikkeava käsittelyn pohjana olevasta ehdotuksesta. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus käsittelyn pohjana olevalle ehdotukselle. Jos äänestykseen on otettava käsittelyn pohjana olevan ehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan;

- 2) jos asia on päätettävä määräenemmistöllä eikä koske määrärahan myöntämistä, ehdotuksista on ensin äänestettävä 1) kohdassa määrätyllä tavalla ja sen jälkeen äänestyksellä todettava, saavuttaako näin suurimman kannatuksen saanut ehdotus vaadittavan määräenemmistön;
- 3) jos asia koskee määrärahan myöntämistä, asetetaan ensin äänestettäväksi määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus on saanut vaadittavan enemmistön, minkä jälkeen sitä pienempiä ehdotuksia ei enää aseteta äänestykseen;
- 4) jos ehdotus on sellainen, että sen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, on sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä äänestettävä erikseen.

Esittäessään äänestysjärjestyksen puheenjohtajan on samalla ilmoitettava, mitkä päätökset edellyttävät määräenemmistöä.

Äänestys toimitetaan äänestyskoneella, ellei puheenjohtaja toisin määrää.

Toimielimen kokouksessa käsiteltävän asian esittelyn jälkeen on varattava tilaisuus keskustella asiasta. Kun pyydytetyt puheenvuorot on käytetty, puheenjohtajan on julistettava keskustelu päättyneeksi. Milloin päätös on yksimielinen tai tehtyä vastaehdotusta ei ole kannatettu, puheenjohtajan on todettava päätös. Muussa tapauksessa puheenjohtajan on todettava ehdotukset, joita ei kannatuksen puuttuessa oteta äänestettäväksi, ja ehdotukset, joista on äänestettävä. Tämän jälkeen hänen on saatettava toimielimen hyväksyttäväksi äänestystapa ja, jos äänestyksiä on toimitettava useampia, äänestysjärjestys sekä tehtävä äänestysesitys siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee kannanoton ehdotukseen. Äänestys on toimitettava julkisesti joko nimenhuutoäänestyksellä tai puheenjohtajan määräämällä tavalla. Milloin äänestys on toimitettu muulla tavalla kuin nimenhuudon mukaan, on vaadittaessa tai, jos äänestys puheenjohtajan mielestä ei ole antanut selvää vastausta, toimitettava nimenhuutoäänestys. Äänestyksen perusteella puheenjohtajan on kirkkolain 7 luvun 4 §:n 2 momentin ja 25 luvun 10 §:n mukaan todettava päätökseksi tullut mielipide. Jos puheenjohtaja katsoo, että päätöksen tekemiseen vaaditaan määrä enemmistön kannatus, hänen on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

KJ 7:4

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla. Seurakunnan toimielimessä äänestetään esityksestä ja kaikista kannatetuista vastaehdotuksista asettamalla kaksi kerrallaan vastakkain siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee enemmistön kannanoton.

KL 7:4,1-2

Kirkkovaltuuston jäsen on esteellinen ottamaan osaa sellaisen päätöksen tekemiseen, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain (434/2003) esteellisyyttä koskevassa säännöksessä tarkoitettua lähisukulaistaan tai sellaiseen sanotun säännöksen mukaan rinnastettavaa henkilöä. Puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan osallistuessa itseoikeutettuna seurakunnan muun toimielimen kokoukseen häneen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään.

Ellei 25 luvun 5 §:n 1 momentista muuta johdu, muiden luottamushenkilöiden sekä seurakunnan viranhaltijoiden esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolaissa siitä säädetään. Virka-, työ- tai muu vastaava suhde seurakuntaan tai seurakuntayhtymään ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä tai viranhaltijaa esteelliseksi hallintoasiassa, jossa seurakunta tai seurakuntayhtymä on asianosainen, ellei hän palvelussuhteensa perusteella ole esitellyt tai muutoin vastaavalla tavalla käsitellyt asiaa.

KL 7:5

Päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmasosaa läsnä olevista ja enemmän kuin puolet kaikista kirkkovaltuuston jäsenistä sitä kannattaa asiassa, joka koskee:

- 1) kirkollisen rakennuksen, kappelin, seurakuntatalon, seurakunnan virastotalon, leiri- tai kurssikeskuksen rakentamista taikka hankkimista;
- 2) kirkollisen rakennuksen olennaista muuttamista tai purkamista, sen käyttötarkoituksen muuttamista taikka muun rakennuksen muuttamista kirkolliseksi rakennukseksi;
- 3) hautausmaan perustamista tai laajentamista;
- 4) kiinteään omaisuuteen luovuttamista;
- 5) uuden viran perustamista.

KL 9:3

Äänien jakautuessa äänestyksessä tasan päätökseksi tulee mielipide, jonka puolesta puheenjohtaja on äänestänyt. Viranhaltijan virkasuhteen irtisanomista, purkamista ja raukeamista sekä papin 5 luvun 3 §:n 2-4 momentissa tarkoitettua pappisvirkaa koskevassa asiassa ja 6 luvun 29 §:ssä tarkoitettua lehtorin virkaa koskevassa asiassa ratkaisee kuitenkin se mielipide, joka on lievempi.

Jos vaaleissa äänet tai vertausluvut menevät tasan, ratkaisee arpa. Kirkkoherran välillisen vaalin sekä kappalaisen ja vakinaisen lehtorin vaalin osalta voidaan kirkkojärjestyksessä säätää, että äänten mennessä tasan tuomiokapituli nimittää jonkun eniten ääniä saaneista hakijoista virkaan.

Jos virka tai luottamustoimi täytetään ehdollepanon perusteella, äänten mennessä vaalissa tasan valituksi tulee se, joka on asetettu ehdolle toisen edelle.

KL 25:10

16 § Aloiteoikeus

Kirkkovaltuuston jäsenellä on oikeus tehdä valtuustolle aloitteita. Aloite on tehtävä kirjallisesti ja toimitettava seurakuntayhtymän kirjaamoon valtuuston puheenjohtajalle osoitettuna. Aloite on viivytyksettä annettava kirkkoneuvoston valmisteltavaksi. Kirkkoneuvoston on annettava kirkkovaltuustolle vastaus aloitteeseen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun aloite on toimitettu seurakuntayhtymän kirjaamoon.

Jos kirkkovaltuuston jäsen haluaa saattaa jonkin asian valtuuston käsiteltäväksi, on hänen tehtävä siitä kirjallinen esitys valtuuston puheenjohtajalle, jonka on viivytyksettä toimitettava se kirkkoneuvoston valmisteltavaksi.

KJ 8:4

17 § Toivomusponsi

Kun asiassa on tehty päätös, kirkkovaltuusto voi hyväksyä kirkkoneuvostolle osoitetun toivomusponnen, jonka tulee liittyä käsiteltyyn asiaan. Toivomusponsi voi sisältää asian valmisteluun tai täytäntöönpanoon liittyvän toivomuksen tai muun kannanoton. Se ei saa olla ristiriidassa kirkkovaltuuston päätöksen kanssa eikä muuttaa sitä.

Ponsiehdotus voidaan tehdä joko jo keskustelun aikana tai vasta päätöksen tekemisen jälkeen ennen asiakohdan käsittelyn päättämistä. Ponsiehdotus on jätettävä kirjallisena puheenjohtajalle, jolle puheenjohtaja toisin salli.

Kirkkoneuvoston on tiedotettava kirkkovaltuustolle kuuden kuukauden sisällä ponnin hyväksymisestä, mihin toimenpiteisiin sen johdosta on ryhdytty.

18 § Kyselytunti

Kirkkovaltuuston kokousten yhteydessä järjestetään kyselytunti, jonka aikana valtuuston jäsenet voivat esittää kirkkoneuvostolle ja seurakuntayhtymän viranhaltijoille

seurakuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta koskevia kysymyksiä. Kysymykset voidaan esittää suullisesti tai toimittaa etukäteen kirjallisesti.

Kysymysten pohjalta voidaan käydä keskustelua mutta ei tehdä päätöksiä.

19 § Kirkkovaltuuston iltakoulu

Asioiden valmistelua varten voidaan järjestää kirkkovaltuuston iltakouluja. Iltakouluun kutsutaan kirkkovaltuuston jäsenet, kirkkoneuvoston puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet sekä ne viranhaltijat, jotka kirkkovaltuusto on määrännyt olemaan läsnä valtuuston kokouksissa. Varajäsen voi osallistua iltakouluun estyneen valtuutetun sijasta. Iltakouluun voidaan kutsua kuultavaksi asiantuntijoita. Iltakoulussa ei tehdä päätöksiä.

Iltakoulun kutsuu koolle kirkkovaltuusto tai valtuuston puheenjohtaja.

Iltakoulut ovat suljettuja, jollei niitä erityisestä syystä järjestetä julkisina.

II Vaalit

A. Yleistä

20 § Vaalin toimittaminen kirkkovaltuustossa

Luottamushenkilö tai viranhaltija valitaan kirkkovaltuustossa vaalilla. Vaali toimitetaan enemmistövaalina ja valituiksi tulevat se tai ne, jotka saavat eniten ääniä.

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan kuitenkin suhteellisena, jos vaalilla valitaan vähintään kaksi luottamushenkilöä ja suhteellista vaalia vaatii kokouksessa läsnä olevista jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien jäsenten lukumäärä vaalissa valittavien henkilöiden lukumäärällä lisätynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan seuraavaan kokonaislukuun.

Puheenjohtajan tehtävänä on todeta, onko suhteellisen vaalin vaatijoita riittävästi.

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä muodostama ehdokaspari. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai suhteellisessa vaalissa korkeimman vertausluvun saaneet ehdokkaat.

Suhteellista vaalia toimitettaessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä seurakuntavaaleista säädetään. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin.

Vaali toimitetaan enemmistövaalina. Kahta tai useampaa luottamushenkilöä valittaessa on kuitenkin noudatettava suhteellista vaalitapaa, jos sitä vaatii niin monta vaaliin osallistuvaa, että he suhteellisessa vaalissa voisivat saada valituksi vähintään yhden ehdokkaan. Vaali voidaan toimittaa suljetuin lipuin sähköisessä kokouksessa vain, jos vaalisalaisuus on turvattu.

KL 7:4,3

Jos vaaleissa äänet tai vertausluvut menevät tasan, ratkaisee arpa. Kirkkoherran välillisen vaalin sekä kappalaisen ja vakinaisen lehtorin vaalin osalta voidaan kirkkojärjestyksessä säätää, että äänten mennessä tasan tuomiokapituli nimittää jonkun eniten ääniä saaneista hakijoista virkaan.

Jos virka tai luottamustoimi täytetään ehdollepanon perusteella, äänten mennessä vaalissa tasan valituksi tulee se, joka on asetettu ehdolle toisen edelle.

KL 25:10, 2-3

Kirkkolain 7 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua suhteellista vaalia toimitettaessa noudatetaan soveltuvin osin seurakuntavaalien suhteellista vaalitapaa koskevia säännöksiä.
Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin.
KJ 7:5

B. Vaalinvalmistelijat

21 §

Vaalinvalmistelijoiden valinta ja järjestäytyminen

Kirkkovaltuuston ensimmäisessä kokouksessa valitaan valtuuston hyväksymän ohjeen mukaisesti valtuuston toimikaudeksi vaalinvalmistelijat ja yhtä monta varahenkilöä. Vaalinvalmistelijoiden ja varahenkilöiden vaali tapahtuu rovastikunnittain siten, että kustakin rovastikunnasta valitut valtuutetut muodostavat yhden ryhmän. Kukin ryhmä valitsee keskuudestaan kaksi vaalinvalmistelijaa ja kaksi varahenkilöä. Samalla määrätään varahenkilöiden järjestys.

Vaalin tuloksesta on ilmoitettava viipymättä kirkkovaltuustolle, joka vahvistaa valituksi tulleet vaalinvalmistelijat ja varahenkilöt.

Jos vaalinvalmistelija tai varahenkilö ei ole enää kirkkovaltuuston jäsen, kyseiseen rovastikuntaan kuuluvat valtuutetut valitsevat keskuudestaan uuden vaalinvalmistelijan tai varahenkilön jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Vaalinvalmistelijat valitsevat ensimmäisessä kokouksessaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Seurakuntayhtymän lakimies avustaa tarvittaessa vaalinvalmistelijoita.

Jos seurakuntavaaleilla, hiippakuntavaltuuston jäsenten vaaleilla tai kirkolliskokousedustajien vaaleilla valittu luottamushenkilö kuolee, menettää vaalikelpoisuutensa, hänelle myönnetään ero tai hänet pidätetään taikka erotetaan luottamustoimesta, hänen tilalleen kutsutaan varajäsen tai varaedustaja. Muuhun luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.
KL 23:7,2

22 §

Vaalinvalmistelijoiden tehtävät

Vaalinvalmistelijoiden tehtävänä on valmistella kirkkovaltuuston hyväksymän ohjeistuksen mukaisesti yhteinen ehdotus kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten ja varajäsenten sekä vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten valitsemisesta.

Vaalinvalmistelijoiden valinta ja yhteisen kirkkoneuvoston valinnan valmistelu

Helsingin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto on kirkkovaltuuston työjärjestyksen 21 §:n ja 22 §:n nojalla hyväksynyt 10. päivänä kesäkuuta 2021 seuraavan ohjeen vaalinvalmistelijoiden valinnasta ja yhteisen kirkkoneuvoston vaalin valmistelusta.

Tässä ohjeessa käytetään yhteisestä kirkkovaltuustosta ja yhteisestä kirkkoneuvostosta nimityksiä kirkkovaltuusto ja kirkkoneuvosto.

I Ohjeen tavoite

- 1) Tämän ohjeen tavoitteena on varmistaa, että vaalinvalmistelijoiden valinnassa ja kirkkoneuvoston valinnan valmistelussa noudatetaan yhtenäisiä periaatteita. Lisäksi tavoitteena on, että vaalinvalmistelijoiden valinta ja kirkkoneuvoston valinnan valmistelu tapahtuvat avoimesti, tasapuolisesti ja valtuustossa edustettuna olevien mielipideryhmien kannat huomioon ottaen.
- 2) Ohjeesta poikkeamiselle tulee olla perusteltu syy.

II Vaalinvalmistelijoiden valinta

- 3) Vaalinvalmistelijat valitaan valtuuston työjärjestyksen 21 §:n mukaisella tavalla. Ennen vaalin toimittamista tulee valtuutetuille selvittää vaalinvalmistelijoiden tehtävä ja asema. Valtuutetuilla tulee olla mahdollisuus keskustella vaalinvalmistelijoilta edellytettävistä ominaisuuksista ja valittavien henkilöistä. Vaalinvalmistelijaksi tai varahenkilöksi ei tule valita henkilöä valtuutettua, joka aikoo olla ehdolla kirkkoneuvostoon tai vaalilautakuntaan. Mikäli vaalinvalmistelija tai varahenkilö valitaan myöhemmin toimikauden kuluessa yhteiseen kirkkoneuvostoon tai vaalilautakuntaan, hänen tilalleen valitaan 21 §:n mukaisesti uusi vaalinvalmistelija tai varahenkilö jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
- 4) Edellä tarkoitettu keskustelu käydään ja vaalinvalmistelijat sekä varahenkilöt valitaan hyvissä ajoin ennen valtuuston ensimmäistä kokousta järjestettävässä rovastikunnan valtuutettujen kokoontumisessa, jonka kutsuu koolle lääninrovasti. Valtuusto vahvistaa vaalinvalmistelijoiden ja varahenkilöiden valinnan ensimmäisessä kokouksessaan.
- 5) Kirkkolain 23 luvun 8 §:n mukaan ellei erityisestä syystä muuta johdu, kirkollisissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 % lukuun ottamatta kirkolliskokousta, hiippakuntavaltuustoa, tuomiokapitulia, kirkkovaltuustoa, yhteistä kirkkovaltuustoa ja seurakuntaneuvostoa. Tämä vaatimus koskee myös vaalinvalmistelijoita. Siten rovastikunnan valtuutettujen on syytä valita toiseksi vaalinvalmistelijaksi mies ja toiseksi nainen. Sama koskee vaalinvalmistelijoiden varahenkilöiden valintaa.

III Kirkkoneuvoston valinnan valmistelu

- 6) Rovastikuntien valtuutetut tekevät vaalinvalmistelijoille ehdotukset kirkkoneuvoston varapuheenjohtajaksi, jäseniksi ja varajäseniksi valtuuston toimikauden ensimmäisenä ja kolmantena vuonna. Ehdotukset tehdään rovastikuntien valtuutettujen kokoontumisissa. Kokoontumiset on pidettävä niin ajoissa ennen valtuuston ensimmäistä kokousta, että vaalinvalmistelijoille jää riittävästi aikaa yhteisen kirkkoneuvoston valintaa koskevan esityksen laatimiseen. Valtuuston toimikauden kolmantena vuonna rovastikunnan vaalinvalmistelijat vastaavat valtuutettujen kokoontumisten koolle kutsumisesta.
- 7) Ennen ehdotusten tekemistä valtuutetuille tulee selvittää yhteisen kirkkoneuvoston tehtävät ja asema. Valtuutetuilla tulee olla mahdollisuus keskustella ehdokkailta edellytettävistä ominaisuuksista ja ehdokkaiden henkilöstä.
- 8) Ehdotuksia tehtäessä on pyrittävä eri sukupuolten, osaamisalojen, ikäryhmien, kieliryhmien ja vaaleissa edustettuna olleiden mielipideryhmien tasapuoliseen edustukseen.
- 9) Sukupuolten tasapuolista edustamista koskeva kirkkolain 23 luvun 8 §:n säännös soveltuu myös kirkkoneuvoston valintaan. Ehdotuksia tehdessään rovastikuntien valtuutettujen tulee osaltaan varmistaa, että vaalinvalmistelijat voivat laatia asetetuista ehdokkaista lainmukaisen ehdotuksen kirkkoneuvoston kokoonpanoksi.

- 10) Jos rovastikunnan valtuutettujen kokouksessa ehdotetaan useampia henkilöitä, tulee toimittaa neuvoa-antava äänestys siitä, missä järjestyksessä valtuutetut toivovat ehdokkaiden tulevan valituksi kirkkoneuvostoon. Sukupuolten tasa-arvoisen edustuksen takaamiseksi äänestys on syytä suorittaa molempien sukupuolten osalta erikseen.
- 11) Vaalinvalmistelijoiden tultua valituiksi heidän tulee järjestäytyä ensimmäisessä kokouksessaan valtuuston työjärjestyksen 21 §:n mukaisesti. Vaalinvalmistelijoiden tulee laatia ehdotuksensa kirkkoneuvoston valinnasta siten, että valtuusto voi päättää asiasta tammikuun aikana.
- 12) Kirkkoneuvoston valintaa koskevan ehdotuksen laatimisessa on pyrittävä edellä 8. kohdassa tarkoitettujen ryhmien tasapuoliseen edustukseen kirkkoneuvostossa. 10. kohdassa tarkoitettua äänestyksen tulosta on kunnioitettava, mutta tarvittaessa siitä voi olla syytä poiketa eri ryhmien tasapuolisen edustuksen turvaamiseksi.
- 13) Laadittu ehdotus on perusteltava joko kirjallisesti tai suullisesti. Ehdotuksen sisältö on tiedotettava ehdotetuille henkilöille ja valtuutetuille avoimesti sekä vaalinvalmistelijoiden yhteisesti sopimia käytänteitä noudattaen. Vaalinvalmistelijoille voidaan varata tilaisuus tiedottaa rovastikuntansa valtuutetuille käydyistä neuvotteluista ja laaditun ehdotuksen sisällöstä sen valtuuston kokouksen yhteydessä, jossa kirkkoneuvoston vaali toimitetaan.
- 14) Mikäli vaalia ei voida toimittaa yksimielisesti, toimitetaan se valtuuston työjärjestyksen 23–26 §:n mukaisesti enemmistövaalina. Vaali toimitetaan kuitenkin työjärjestyksen 27–35 §:n mukaisesti suhteellisena, jos sitä vaatii niin monta valtuutettua, että he suhteellisessa vaalissa voisivat saada valituksi ainakin yhden ehdokkaan.

C. Enemmistövaali

23 § Vaalitoimitus suljetuin lipuin

Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kirkkovaltuuston puheenjohtajan on kutsuttava vähintään kaksi valtuutettua avustamaan vaalitoimituksessa.

Vaali toimitetaan enemmistövaalina. Kahta tai useampaa luottamushenkilöä valittaessa on kuitenkin noudatettava suhteellista vaalitapaa, jos sitä vaatii niin monta vaaliin osallistuvaa, että he suhteellisessa vaalissa voisivat saada valituksi vähintään yhden ehdokkaan. Vaali voidaan toimittaa suljetuin lipuin sähköisessä kokouksessa vain, jos vaalisalaisuus on turvattu.

KL 7:4,3

Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin.

KJ 7:5,2

24 § Äänestysmerkintä

Valtuutettujen on kirjoitettava äänestyslippuihin valittavien nimet ja tarpeen mukaan ammatit niin selvästi, ettei voi syntyä epätietoisuutta henkilöistä, joita tarkoitetaan.

Mikäli samalla vaalilla valitaan useampi luottamushenkilö, äänestyslippuun voi kirjoittaa enintään niin monta nimeä kuin on valittavia henkilöitä.

25 § Äänestäminen

Valtuutetut antavat äänestyslippunsa nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä. Äänestyslippu on taitettava siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

26 § Mitätön äänestyslippu

Äänestyslippu on mitätön, jos äänestysmerkintä on tehty niin, ettei siitä selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa. Samoin äänestyslippu on mitätön, jos äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaton merkintä.

Asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

D. Suhteellinen vaali

27 § Kirkkovaltuuston vaalilautakunta

Toimikautensa alussa ennen kirkkoneuvoston jäsenten valintaa kirkkovaltuusto asettaa keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon valitaan puheenjohtaja, neljä varsinaista jäsentä ja yhteensä viisi varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Lautakunta on päätösvaltainen vähintään kolmen jäsenen ollessa saapuvilla. Jos lautakunta ei ole päätösvaltainen, kirkkovaltuusto voi tilapäisesti täydentää sitä suoritettavaa vaalia varten.

Lautakunnalla on oikeus käyttää apunaan asiantuntijoita ja ottaa itselleen sihteeri.

Seurakuntavaalien ja kirkkoherran välittömän vaalin toimittamista sekä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettujen toimielinten muodostamista varten kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto asettaa vaalilautakunnan, johon kuuluu kirkkoherra ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään yhtä monta varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan.

KL 23:19, 1

28 § Ehdokaslistojen jättäminen

Kirkkovaltuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään jätettävä valtuuston puheenjohtajalle ja milloin vaalitoimitus alkaa.

Kirkkolain 7 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua suhteellista vaalia toimitettaessa noudatetaan soveltuvin osin seurakuntavaalien suhteellista vaalitapaa koskevia säännöksiä.

Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin.

KJ 7:5

Seurakuntavaalit ovat välittömät, salaiset ja suhteelliset.

KL 23:9,1

29 § Ehdokaslistan sisältö ja asiamies

Kussakin ehdokaslistassa saadaan nimetä enintään kaksi kertaa niin monta ehdokasta kuin vaalissa on valittavia.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa listaa käytetään. Vähintään yhden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja on listan asiamies. Hänen tehtävänä on antaa lista kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja hänellä on oikeus tehdä listaan 30 §:ssä tarkoitettut oikaisut.

30 § Ehdokaslistojen tarkastaminen ja oikaisu

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, kirkkovaltuuston puheenjohtaja antaa listat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa ne. Jos vaalilautakunta havaitsee, että ehdokaslista on virheellinen, asiamiehelle on annettava tilaisuus tehdä oikaisu vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Vaalilautakunta tutkii ehdokkaiden vaalikelpoisuuden. Vaalilautakunnan tulee varata valitsijayhdistykselle tilaisuus antaa selitys tai tehdä oikaisu, jos nimetty ehdokas ei ole vaalikelpoinen tai jos henkilö on nimetty saman toimielimen jäsenten vaalissa useamman kuin yhden valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi.

Valitsijayhdistys voi ilmoittaa ehdokaslistan yhteydessä sen varalta, ettei muita hyväksyttäviä ehdokaslistoja anneta, jotka ehdokkaista tulevat varsinaisiksi jäseniksi ja missä järjestyksessä muut tulevat varajäseniksi ilman äänestystä.

KVJ 2:51,1

Jos hyväksytyissä ehdokaslistoissa on ehdokkaita yhtä monta kuin on valittavia tai ainakin neljä viidesosaa valittavien määrästä, ehdokkaat tulevat valituiksi ilman äänestystä.

KVJ 2:51,2

Jos huomautus on tehty sen johdosta, että henkilö on suostumuksensa mukaisesti nimetty saman toimielimen jäsenten vaalissa useamman kuin yhden valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, valitsijayhdistyksille on varattava tilaisuus 1 momentissa määrättyyn aikaan mennessä poistaa tällainen ehdokas. Ehdokasta ei saa korvata toisella ehdokkaalla.

KVJ 2:18,2

Jollei 2 tai 3 momentissa tarkoitettua oikaisua tehdä, vaalilautakunnan tulee poistaa ehdokkaan nimi tai ehdokaslistan nimitys kaikista kysymyksessä olevan toimielimen vaalin ehdokaslistoista.

KVJ 2:18,4

31 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Kun 30 §:ssä mainitut oikaisut on tehty, vaalilautakunnan tulee numeroida ehdokaslistat ja ehdokkaat sekä laatia ehdokaslistojen yhdistelmä.

Saman ehdokaslistan ehdokkaat merkitään ehdokaslistan numeron alle yhteiseen kehykseen, jossa kullakin ehdokkaalla on oma ruutunsa, valitsijayhdistyksen ilmoittamassa järjestyksessä ylhäältä alaspäin. Jos ehdokkaat on lukumääränsä vuoksi merkittävä kahdelle tai useammalle vierekkäiselle palstalle, heidät merkitään riveittäin vasemmalta oikealle.

Ehdokaslistojen yhdistelmässä tulee olla yhteinen otsikko, josta käy selville, mitä vaalia varten yhdistelmä on laadittu, sekä 19 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdan edellyttämät seikat. Ehdokkaasta merkitään numeron lisäksi nimi ja arvo, ammatti tai toimi enintään kahta ilmaisua käyttäen sekä tarvittaessa tarkempi asuinpaikka. Ehdokkaan puhuttelunimi tai hänen etunimensä lyhennys merkitään ehdokaslistojen yhdistelmään vain, jos se on tarpeen ehdokkaan henkilöllisyyden täsmentämiseksi. Muita tietoja ehdokkaasta ei saa merkitä.

KVJ 2:20,1-2

[Vaalivuoden lokakuun 1 päivänä kello 16 jälkeen pidettävässä kokouksessa] vaalilautakunta:

- - - 3) laatii ehdokaslistojen yhdistelmän arpomalla ehdokaslistojen järjestyksen, numeroimalla kaikki listat roomalaisilla numeroilla vasemmalta oikealle ja merkitsemällä yhdistelmään hyväksytyt nimitykset;
4) numeroi ehdokkaat juoksevassa numerojärjestyksessä alkaen numerosta 2 siten, että ensin annetaan numerot ehdokaslistojen yhdistelmässä ensimmäiseksi arvotun ehdokaslistan ehdokkaille valitsijayhdistyksen ilmoittamassa järjestyksessä, sen jälkeen toiseksi arvotun ehdokaslistan ehdokkaille ja niin edelleen.

KVJ 2:19,1 kohdat 3-4

Jos valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjaa ei voida täydennyksen tai oikaisun jälkeen hyväksyä, se on hylättävä. Jos virhe koskee vain jotakin ehdokasta, on ainoastaan hänen nimensä poistettava ehdokaslistasta. Samoin on poistettava ehdokaslistan nimitys, jota ei ole hyväksytty.

KVJ 2:19,2

32 §

Ehdokaslistojen yhdistelmän nähtävänä pitäminen

Ehdokaslistojen yhdistelmä on pantava kokoushuoneeseen nähtäväksi vähintään viittätoista minuuttia ennen vaalitoimituksen alkamista.

33 §

Äänestysmerkintä

Äänestyslippuun ei saa merkitä muuta kuin ehdokkaan numeron. Äänestäjän on tehtävä merkintänsä äänestyslippuun siten, että vaalisalaisuus säilyy.

Äänestäjän on merkittävä äänestyslippuun ehdokkaan numero niin selvästi, ettei voi syntyä epätietoisuutta siitä, ketä ehdokasta hän tarkoittaa. Merkintä on tehtävä äänestysuojassa siten, että vaalisalaisuus säilyy.

KVJ 2:42,1

34 §

Vaalitoimitus ja vaalin tulos

Valtuutetut antavat äänestyslippunsa nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä. Vaalilautakunta erottaa mitättömät äänestysliput omaksi ryhmäkseen ja laskee vaalin tuloksen.

Äänestyslippu on mitätön, jos;

- - -

4) äänestysmerkintä on tehty niin, ettei siitä selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa; sekä
5) äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaton merkintä.

Asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

KVJ 2:48,1 mom. 4-5 kohta, 2 mom.

Kun vaalilautakunta on laskenut äänet, kunkin valitsijayhdistyksen ehdokaslistan ehdokkaat pannaan heidän henkilökohtaisten äänimääriensä osoittamaan järjestykseen. Sen jälkeen annetaan ensimmäiselle heistä vertausluvuksi listan koko äänimäärä, toiselle puolet, kolmannelle kolmannes, neljännelle neljännes ja niin edelleen. Vertausluku on laskettava sellaisellekin ehdokkaalle, joka ei ole saanut henkilökohtaisesti yhtään ääntä.

KVJ 2:49,1

Äänestyksen tulos lasketaan erikseen kirkkovaltuuston jäsenten, yhteiseen kirkkovaltuustoon kustakin seurakunnasta valittavien jäsenten ja seurakuntaneuvoston jäsenten vaalissa. Tuloksen määrittämiseksi kirjoitetaan eri ehdokaslistoilla olevien ehdokkaiden nimet heidän saamiensa vertauslukujen osoittamaan järjestykseen. Kunkin kohdalle merkitään myös hänen vertauslukunsa. Valituksi tulee kussakin vaalissa tämän nimisarjan alusta niin monta ehdokasta, kuin siinä vaalissa on jäseniä valittava.

KVJ 2:50,1

Ehdokaslistalta valittujen varajäseniksi nimetään kussakin vaalissa esiintyneen saman ehdokaslistan valitsematta jääneet ehdokkaat heidän saamiensa vertauslukujen osoittamassa järjestyksessä.
KVJ 2:50,2

Valitsijayhdistyksen asiamiehellä tai tämän varamiehellä on oikeus olla läsnä vaalilautakunnan kokouksessa äänestyslippuja laskettaessa ja vaalin tulosta määrättäessä. Läsnä olleista on tehtävä merkintä pöytäkirjaan.
KVJ 2:46

35 § Vaalin tuloksen julistaminen

Kun vaalin tulos on todettu, vaalilautakunta antaa siitä kirjallisen ilmoituksen kirkkovaltuuston puheenjohtajalle, joka julistaa tuloksen valtuutetuille tiedoksi ja pöytäkirjaan merkittäväksi. Ehdokaslistat, ehdokaslistojen yhdistelmä ja äänestysliput liitetään kokousasiakirjoihin.

III Pöytäkirja

36 § Pöytäkirjan sisältö

Pöytäkirja pitämisestä ja sisällöstä vastaa puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjan pitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Kirkkovaltuuston pöytäkirjaan on merkittävä:

- a) toimielimen nimi;
- b) käytetyt päätöksentekotavat (varsinainen kokous/sähköinen kokous);
- c) kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset;
- d) kokouspaikka
- e) läsnäolijat:
  - i. valtuutetut ja minkä asioiden käsittelyn aikana he ovat olleet läsnä;
  - ii. kirkkoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja tai molempien ollessa estyneenä kirkkoneuvoston määräämä jäsen;
  - iii. kirkkoneuvoston jäsenet, jotka eivät ole valtuuston jäseniä;
  - iv. viranhaltijat ja työntekijät, jotka valtuusto on määrännyt olemaan läsnä kokouksessa;
  - v. muut tämän työjärjestyksen perusteella läsnäolo- ja puheoikeutetut;
  - vi. kutsutut asiantuntijat;
- f) kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri;
- g) kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus;
- h) pöytäkirjantarkastajat;
- i) mahdolliset esteellisyydet;
- j) kustakin käsitellystä asiasta selonteko, joka voi tapahtua viittauksella pöytäkirjan liitteenä oleviin asiakirjoihin, ja päätösehdotus;
- k) vastaehdotukset ja niiden kannattaminen;
- l) päätökset;
- m) toivomusponnet;
- n) äänestykset ja vaalit mainitsemalla
  - i. äänestysesitys;
  - ii. äänestysjärjestys;
  - iii. äänimäärät, kun äänestys on toimitettu äänestyskoneella tai muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla, ja pöytäkirjaan liitettävä kunkin jäsenen äänestyskäyttäytymisen osoittava dokumentti;
  - iv. äänimäärät, kun enemmistövaali on toimitettu suljetuin lipuin;
  - v. suhteellisten vaalien osalta 35 §:ssä mainittu vaalin tulos;

- o) eriävät mielipiteet;
- p) muut kokoukseen ja sen kulkuun liittyvät seikat.
  - i. salassapitomerkinnot;
  - ii. puheenjohtajan allekirjoitus;
  - iii. pöytäkirjapitäjän varmennus;
  - iv. muutoksenhakuohje;
  - v. merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta;
  - vi. merkintä yleisesti nähtävänä pitämisestä.

Pöytäkirja sellaisesta toimielimen tai viranhaltijan päätöksestä, josta seurakunnan jäsen saa tehdä oikaisuvaatimuksen tai valituksen, on pidettävä siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä siten, kuin siitä on seurakunnan tai seurakuntayhtymän ilmoitustaululla ennakolta ilmoitettu.

Alistus- ja valitusviranomaisen päätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään yleisesti nähtävänä samalla tavalla kuin kirkkoneuvoston pöytäkirja.

Pöytäkirja tai päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

KL 25:3,1, 3-4

Toimielimen kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja sihteeri varmentaa. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla, jollei tarkastamisesta ole määrätty ohje- tai johtosäännössä.

Sillä, joka on ollut kokouksessa asiaa päättämässä tai esitellyt asian, on oikeus esittää päätöksestä eriävä mielipiteensä. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Jos eriävän mielipiteen esittäjä tahtoo saada perustelunsa pöytäkirjaan liitetyiksi, hänen on annettava ne kirjallisina sihteerille viimeistään pöytäkirjaa tarkastettaessa.

KJ 7:6

Toimielimen toimituskirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri, jollei ohje- tai johtosäännössä ole määrätty toisin. Pöytäkirjanotteen todistaa oikeaksi puheenjohtaja tai sihteeri taikka muu ohje- tai johtosäännössä määrätty henkilö.

KJ 7:7

Tämä työjärjestys tulee voimaan 1.8.2021